

BRAZILIAANS LES 1

1.1 Inleiding

Deze cursus is bestemd voor hen die willen kennismaken met de Braziliaanse taal in woord en geschrift.

Voor het volgen van deze cursus is geen speciale vooropleiding noodzakelijk. Wel is enige kennis van de grammatica in uw voordeel.

De belangrijkste onderwerpen uit de Braziliaanse grammatica komen aan de orde. Ook wordt er veel aandacht besteed aan de uitspraak.

Aan het einde van deze cursus bent u instaat artikeltjes uit de Braziliaanse krant te lezen en eenvoudige gesprekjes te voeren.

Alle lessen zijn steeds rijk voorzien van gevarieerde opdrachten. Als u deze opdrachten uitgevoerd hebt, is het ouderwetse "uit het hoofd leren" of "stampen" bijna niet meer nodig. Als talendocent sta ik daarvoor garant!

Ook zal er regelmatig wat achtergrondinformatie gegeven worden.

Begin nooit aan de volgende les als u niet alle opdrachten gemaakt en gecorrigeerd hebt. Veel succes toegewenst.

1.2 Bekende woorden

Het zal u verrassen hoeveel Braziliaanse woorden u al kunt lezen.

Hier volgen er enkele: metrô, café, casino, envelope, fotocópia, gratis, catedral, música. Er zouden er nog veel meer te noemen zijn! En als u Latijn of Frans (een beetje) beheerst, zijn het er nog veel meer!

1.3 De oorsprong van het Braziliaans.

De Braziliaanse bevolking bestaat uit drie bevolkingsgroepen: de indianen, de Portugezen en de Afrikanen.

De Portugese taal heeft in de loop van de jaren de overhand gekregen.

Maar ook de taal van de Indianen en de taal van de Afrikanen hebben hun invloed gehad op de taal die nu in Brazilië gesproken wordt. We zullen deze taal "het Portugees van Brazilië" noemen. Deze taal verschilt behoorlijk van het Portugees dat bijvoorbeeld in Portugal gesproken wordt.

1.4 A pronúncia (De uitspraak)

In de eerste vier lessen zal de uitspraak van de woorden behandeld worden.

De uitspraak staat altijd tussen accoladen {...}.

De uitspraak die gegeven wordt, is een *benadering* van de werkelijke uitspraak!

De werkelijke uitspraak wijkt altijd iets af van een uitspraak op papier.

Bovendien heb ik heel kleine verschillen in uitspraak verwaarloosd en...in de verschillende windstreken van het land, wordt het Braziliaans ook verschillend uitgesproken.

Bijvoorbeeld: Bom dia – {bong dzj**ie**ja}

De vetgedrukte klinker of tweeklank geeft de klemtoon aan.

{a} klinkt als de "a" in "af". {e} klinkt als de "e" in "met" en {o} klinkt als de "o" in kop.

{i} klinkt als de "ie" in "die".

BRAZILIAANS LES 1**Voorbeelden:**

Bom dia. (Goedemorgen) – {bong dzjieja}
 Boa tarde. (Goede middag) – {bowa tardzjie}
 Boa noite. (Goede avond) – {bowa noitsjie}
 Como vai? (Hoe gaat het met je?) – {komoe vaj?}
 Bem, obrigado. (Goed. Dank je) – {beng obriegadoe}
 Oi (Hoi) – {oj}
 Oi, tudo bem? (Hoi, alles goed?) – {oj toedoe beng?}
 Tudo bem, e você? (Goed, en met jou?) – {toedoe beng, ie vose?}

Toelichting bij de uitspraak:

Bom dia.

bom. Klinkers (a, e, i, o, u) die gevolgd worden door een "m" of een "n" worden "door de neus" uitgesproken. Het zijn neusklanken. Zo klinkt "bom" ongeveer als "bong".

Leg niet te veel nadruk op de "ng"!

dia. De klemtoon ligt vaak op de op één na de laatste lettergreep. In veel gebieden van Brazilië klinken de "d" en de "t" voor een "i" en een "e" als "dzj" en "tsj".

Dus "dia" wordt uitgesproken als {dzjieja}.

Boa tarde.

boa. Let op de overgang van de "o" naar de "a".

"boa" klinkt (en dat doet u bijna automatisch) als {bowa}.

tarde De "e" heeft zoals u ziet geen klemtoon. Deze onbeklemtoonde "e" wordt vaak uitgesproken als een "ie". De uitspraak is dus {bowa tardzjie}.

Boa noite.

noite. De "t" klinkt als "tsj". De onbeklemtoonde "e" als "ie". Dus {bowa noitsjie}

Como vai?

como. Een "c" voor een "o" klinkt als een "k". Dat is ook het geval als een "c" voor een "a" en een "u" staat. De onbeklemtoonde "o" aan het eind wordt als "oe" uitgesproken.

Dus de uitspraak is {komoe}

vai. Uitspraak {vaj}

Bem, obrigado.

bem. Hier weer een klinker+m. Dus een neusklank. Die klinkt ongeveer als: "beng"

obrigado. Let op de "g" klinkt hier als in het Engelse "good". De g van "good" geven we in de uitspraak aan als ĝ

De uitspraak is dus: {obrieĝadoe}

Oi, tudo bem?

tudo. De "u" wordt als "oe" uitgesproken. De uitspraak van "tudo" is dus {toedoe}

você. De klemtoon ligt op de laatste lettergreep, want als er in een woord een accent staat, valt de klemtoon altijd op dat accent. Bijvoorbeeld: prédio {predzjiejoe}, rápido {rapiedoe}, avô {avo}. De c wordt voor een "i" en "e" uitgesproken als een "s". De uitspraak is dus {vose}.

Let op!

Klinkers kunnen – net als in onze taal – lang of kort klinken.

Hier aan gaan we in deze cursus voorbij! Want daar zijn niet altijd sluitende regels voor te geven!

BRAZILIAANS LES 1

Beluister nu de uitspraak van de zojuist besproken begroetingen. U zult zeker enkele kleine verschillen horen. Niet overal in Brazilië worden de woorden exact hetzelfde uitgesproken!

Kopieer het onderstaande adres en ga naar deze Braziliaanse site.

Beluister alleen het onderdeel "**greetings**"!

Stop niet voor u elk woord kunt uitspreken.

Herhaal deze oefening regelmatig.

<http://www.sonia-portuguese.com/text/phrases.htm#Greetings>

1.5 We gaan beginnen! Um diálogo (Een dialoog)

- Bom dia! Como vai? {bong dzjieja, komoe vaj}	Goedemorgen. Hoe gaat met je?
- Bem, obrigado. {beng, obriğadoe}	Goed, dank u.
- Você é turista? ? {vose e toeriesta}	Ben je een toerist?
- Sou, sim. {soow sieng}	Ja.
- Você é brasileira? { vose e brazileejra}	Ben je Braziliaanse?
- Não, sou holandesa. {naung soow olangdesa}.	Nee, ik ben Hollandse.
- Sou de Amsterdã. {soow dzjie amsterdang}	Ik kom uit Amsterdam.

1.6 Opmerkingen n.a.v. de dialoog

Bom dia! Como vai? dia = dag, o dia {oe dzjieja} = de dag, um dia {oeng dzjieja} = een dag. Het woordje "dag" is een manlijk woord vandaar **o** dia en **um** dia.

Het woordje "tarde" betekent middag; "middag" is een vrouwelijk woord vandaar **a** tarde en **uma** tarde {oema tardzjie}.

Ook noite (nacht of avond) is een vrouwelijk woord. Vandaar **a** noite en **uma** noite.

Het woordje "bom" is een bijvoeglijk naamwoord. Bom dia = goede dag.

Bijvoeglijke naamwoorden zeggen wat van zelfstandige naamwoorden.

Zo is "goede" een bijvoeglijk naamwoord omdat het iets zegt van het zelfstandige naamwoord "dag".

"Goede middag" is echter "Boa tarde" omdat "tarde" een vrouwelijk woord is.

"Goede avond" is "Boa noite" omdat het eveneens een vrouwelijk woord is.

Later meer hierover!

Bem, obrigado. "Bem" betekent ook "goed". "Bem" is geen bijvoeglijk naamwoord. Het zegt namelijk niets van een zelfstandig naamwoord. Het woord "bem" verandert daarom nooit.

Het woordje "bem" is een bijwoord.

Het woord "obrigado" betekent "bedankt". Ook dit woord kent twee vormen: een man zegt "obrigado" en een vrouw "obrigada".

Você é turista? Het woordje "você" betekent "jij". Het is een persoonlijk-voornaamwoord.

"é" betekent "is" of "bent" "é" wordt ongeveer uitgesproken als de "e" in "met", "ele é" betekent "hij is", "ela é" betekent "zij is" en "você é" betekent "jij bent". De uitspraak van ele is: {ele}

BRAZILIAANS LES 1

Sou, sim. "eu {eew} sou" betekent "ik ben". Men laat echter het persoonlijk voornaamwoord vaak weg. "sou" betekent dus ook "ik ben". "Sim" betekent "ja". Het antwoord op de vraag "Ben je toerist?" is dus eigenlijk "Ja, ik ben". We vertalen dat gewoon met "ja".

Você é brasileira? Ben je Braziliaanse?
 Você é brasileiro? Ben je Braziliaan?

Não, sou holandesa. Nee, *ik* ben Hollandse. não – {naung} "au" als ons woord blauw.

1.7 Masculino ou feminino? (manlijk of vrouwelijk?)

U hebt uit het voorgaande al begrepen dat het belangrijk is om te weten of een woord manlijk of vrouwelijk is.

Hier volgt een algemene regel. Let op! Er zijn uitzonderingen op deze regel.

De meeste woorden die eindigen op een "o" zijn manlijk. De meeste woorden die eindigen op een "a" zijn vrouwelijk.

Voorbeelden:

o livro {oe lievroe} = het boek, o menino {oe menienoe} = de jongen,
 o carro {oe kahoe} = de auto, o prédio {oe predzjiejoe} = het gebouw,

Let op! Als een woord een accent (bijvoorbeeld: é, ã, ô) heeft, dan valt de klemtoon op het accent! Zie você en prédio!

Let op! De "rr" klinkt vaak als "h". Dus de uitspraak van "rr" is {h}

o amigo {oe amiegoe} = de vriend, o tempo {oe tengpoe} = de tijd, het weer,
 o beijo (in lettergrepen: bei-jo) = kus, uitspraak: {oe beejzjoe}
 o óculos {oe okoelos} = de bril

Let op! De uitspraak van de "ei" is {eej} . De uitspraak van de "j" is {zj}.

a amiga {a amiega} = de vriendin, a casa {a kaza} = het huis,
 a língua {a liengwa} = de taal, a semana {a semana} = de week,
 a vela {a vela}= de kaars, a porta {a porta} = de deur,
 a bolsa {a bolsa} = de handtas,

Let op! Als de "s" tussen twee klinkers staat, wordt deze uit gesproken als {z}.

Let op!

dia (dag) is een manlijk woord. Dus o dia.

mapa (kaart) is een manlijk woord. Dus o mapa {oe mapa}

problema is een manlijk woord. Dus o problema. {oe problema}

BRAZILIAANS LES 1

Opdracht 1. "Lijntrekken"

Bij ieder woord uit de linkerkolom past één woord uit de rechter kolom. Verbind deze met een lijn of geef de paren met twee cijfers aan. Zie voorbeeld! 3-8.
De antwoorden staan aan het einde van de les.

Xxxxxxxxxx			1	de vriend
o carro	1		2	de tijd, het weer
a bolsa	2		3	het gebouw
a porta	3		4	het jaar
o tempo	4		5	de handtas
a língua	5		6	de vriendin
a vela	6		7	de auto
o ano	7		8	de deur
o prédio	8		9	de week
a amiga	9		10	de taal
a semana	10		11	het huis
xxxxxxxxxxx			12	de kaars

1.8 **O adjetivo** (Het bijvoeglijk naamwoord)

U hebt in het voorafgaande ook al gezien dat een bijvoeglijk naamwoord zich richt naar het zelfstandig naamwoord.

Het is "**bon** dia" (goede dag), maar "**boa** tarde" (goede middag)

Hier volgen nog wat voorbeelden:

Uitspraak: rico {riekoe} , alto {altoe} , preto {pretoe}, branco {brangkoe}

O menino é rico = de jongen is rijk.   A amiga é rica = de vriendin is rijk.

O menino é alto = de jongen is lang.   A amiga é alta = de vriendin is lang.

Ele é alto = hij is lang.   Ela é alta = zij is lang.

O carro é preto = de auto is zwart.   A bolsa é preta = de handtas is zwart.

O carro é branco = de auto is wit.   A bolsa é branca = de handtas is wit.

BRAZILIAANS LES 1**Opdracht 2. Traduza para o português** (Vertaal in het Portugees)

1. Het huis is wit.
2. Het gebouw is wit.
3. De deur zwart.
4. De kaars is zwart.
5. De jongen is rijk.
6. De handtas is zwart.
7. Zij is rijk.
8. Hij is lang.

1.9 **O verbo** (Het werkwoord)

Você fala português? (Spreek je Portugees?)

you fala {vose fala} = je spreekt, eu falo {eew faloe} = ik spreek, ele fala = hij spreekt, ela fala = zij spreekt.

eu gosto de {eew gostoe dzjie} = ik hou van, ele gosta de = hij houdt van, ela gosta de = zij houdt van, você gosta de = jij houdt van

1.10 **Perguntar, afirmar, negar** (Vragen, bevestigen, ontkennen)

Vraag: Você é brasileiro? (Ben jij Braziliaan?)

- a. Antwoord: Sou, sim. (ik ben, ja.) ..... Wij zeggen: **Ja**.
- b. Antwoord: Não, não sou. (nee, ik ben niet.) Wij zeggen: **Nee**.

Vraag: Ele é holandês? (Is hij Hollander?)

- a. Antwoord: É, sim. (hij is, ja.) ... **Ja**.
- b. Antwoord: Não, não é. (nee, hij is niet.) ... **Nee**.

Vraag: Você fala português? (Spreek jij Portugees?)

- a. Antwoord: Falo, sim. (ik spreek, ja.) ... **Ja**.
- b. Antwoord: Não, não falo (nee, ik spreek niet.) ... **Nee**.

Vraag: Você compra uma bolsa? (Koop jij een handtas?) compra {kongpra}

- a. Antwoord: Compró, sim. (Ik koop, ja.)...**Ja**.
- b. Antwoord: Não, não compro. (Nee, ik koop niet.) ...**Nee**.

Vraag: Você envia um e-mail? (Stuur jij een e-mail?)

- a. Antwoord: Envio, sim. (Ik stuur, ja.) ...**Ja**
- b. Antwoord: Não, não envio. (Nee, ik stuur niet.) ...**Nee**.

Opdracht 3. Responda às perguntas. (Geef antwoord op de vragen.)

1. Você é rico?
2. Ela é alta?
3. Ele envia um e-mail?
4. Você compra um livro?
5. Ela fala português?

BRAZILIAANS LES 11.11 **HERHALING****Opdracht 4. Traduza para o português.**

1. Goedemorgen. Hoe gaat met je?
2. Ik kom uit Amsterdam.
3. Je spreekt heel goed Portugees.
4. Goede middag.
5. De auto is zwart.
6. De handtas is wit.
7. Spreek jij Portugees?
8. Ik spreek Portugees.
9. Stuur jij een e-mail?
10. Ik stuur een e-mail.

Opdracht 5. Preencha (Vul in!)

1. Voc... é brasil.....ro? = Ben je Brazil.....?
2. El... compr... uma b...ls... = Zij koopt een tas.
3. .... envi... um e-mail = Ik ..... een e-mail.
4. A am...g... é ric... = De vriendin is .....
5. O men...n... é alt... = De jongen is .....

Opdracht 6. Geef de uitspraak van de volgende woorden.

Doe als in het voorbeeld: semana - {semana}

1. eu gosto - {
2. falo - {
3. branco - {
4. livro - {
5. obrigado - {

1.12 **EINDTOETS****Opdracht 7. Masculino ou feminino?** (manlijk of vrouwelijk?)

Exemplo (voorbeeld): bolsa - **a** bolsa

1. problema
2. amigo
3. dia
4. tempo
5. mapa
6. prédio

Zie volgende pagina!

BRAZILIAANS LES 1**Opdracht 8. Traduza para o português**

1. Goede avond.
2. De auto is wit.
3. Is de handtas zwart?
4. Jij stuurt een e-mail.
5. Zij is lang.
6. Koop jij een handtas?

Opdracht 9. Responda às perguntas. (zie: 1.10)

1. Você compra uma bolsa?
2. Ela fala português?
3. Você envia um e-mail?

Einde van deze les

1.12 ANTWOORDEN

Opdracht 1: 1-7, 2-5, 3-8, 4-2, 5-10, 6-12, 7-4, 8-3, 9-6, 10-9.

Opdracht 2:

1. A casa é branca. 2. O prédio é branco. 3. A porta é preta. 4. A vela é preta.
5. O menino é rico. 6. A bolsa é preta. 7. Ela é rica. 8. Ele é alto.

Opdracht 3. Responda às perguntas. (Geef antwoord op de vragen.)

Você é rico? – Sou, sim. – Não, não sou.

Ela é alta? – É, sim. – Não, não é.

Ele envia um e-mail? – Envia, sim. – Não, não envia.

Você compra um livro? – Compro, sim. – Não, não compro.

Ela fala português? – Fala, sim. – Não, não fala.

Opdracht 4. Traduza para o português.

1. Bom dia. Como vai? 2. Sou de Amsterdã. 3. Você fala muito bem português.
4. Boa tarde. 5. O carro é preto. 6. A bolsa é branca. 7. Você fala português?
8. Eu falo português. 9. Você envia um e-mail? 10. Eu envio um email.

Opdracht 5. Preencha (Vul in!)

1. Você é brasileiro? = Ben je Braziliaan?
2. Ela compra uma bolsa = Zij koopt een tas.
3. Eu envio um e-mail = Ik stuur een e-mail.
4. A amiga é rica = De vriendin is rijk.
5. O menino é alto = De jongen is lang.

BRAZILIAANS LES 1

Opdracht 6. Geef de uitspraak van de volgende woorden.

Doe als in het voorbeeld: semana - {semaana}

1. eu gosto – { eew gostoe}
2. falo – {faaloe}
3. branco – {brangkoe}
4. livro – {lievroe}
5. obrigado - {obriegadoe}